

קו לחינוך

קו לחינוך
מאת אקוראיס
חזק שזכות שמח

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 447 ♦ ב' סיון תשס"ח-ט' סיון תשס"ח ♦ 12.6.2008-5.6.2008 ♦ משוגר למנויים בלבד
מו"ל ועורכת: סיגל בן-ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: זהבית 4 יבנה | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

מרכז השלטון המקומי; כ-355 מיליון ש"ח נדרשים לתיקון מפגעי בטיחות במוסדות החינוך

הוא מקיים משא ומתן עם נציגי האוצר. נכון להיום, כשבוע לפני תום המועד, עדיין לא הניב המשא ומתן פירות. כידוע, בחודש נובמבר הקרוב יתקיימו הבחירות לראשות הרשויות המקומיות. מסיבה זו מתנגדים חלק מראשי הרשויות המקומיות להשבת מערכת החינוך בתחילת שנת הלימודים הבאה, העלולה לפגוע בסיכוייהם להיבחר שוב.

ממרכז השלטון המקומי נמסר, כי המרכז פועל בימים אלה להגשת הצעת חוק, שעל פיה יקצה משה"ח תקציב קבוע לטיפול במפגעי הבטיחות במוסדות החינוך. מטרת היוזמה היא לבטל את "הריטואל הקבוע", שעל פיו בכל קיץ מאיים מרכז השלטון המקומי, כי לא יפתח את שנת הלימודים הבאה אם לא יקצה האוצר למשה"ח תקציב לטיפול בליקויי הבטיחות. בעקבות איומים אלה מעביר בדרך כלל משרד האוצר למשה"ח תקציב של כ-100 מיליון ש"ח למטרה זו.

מרכז השלטון המקומי הכריז בשבוע שעבר, כי שנת הלימודים הבאה לא תיפתח אם לא יאשר משרד האוצר תקציב לתיקון מפגעי הבטיחות במוסדות החינוך. ממרכז השלטון המקומי נמסר לקו לחינוך, כי משרד האוצר הודיע לראשי השלטון המקומי לאחרונה, שהקיץ לא יוקצה תקציב כלשהו לתיקון מפגעי הבטיחות במוסדות החינוך. מרכז השלטון המקומי מעריך, כי התקציב הנדרש כדי לתקן את ליקויי הבטיחות במוסדות החינוך עומד כיום על כ-355 מיליון ש"ח. בישיבת ועדת החינוך של הכנסת בשבוע שעבר, שעסקה בנושא ליקויי הבטיחות בבתי"ס, אמר יו"ר מרכז השלטון המקומי, עדי אלדר, כי אם היה הדבר תלוי בו, הוא היה מודיע כבר עתה כי שנת הלימודים הבאה לא תיפתח. "לנו אין מהיכן להביא את הכספים הדרושים לתיקון הליקויים", טען אלדר. בעקבות בקשת ראש הממשלה, אהוד אולמרט, דחה מרכז השלטון המקומי את פתיחת המאבק בנושא זה בשבועיים נוספים, שבהם

ברוח "אופק פדגוגי"; מספר בתי"ס על יסודיים הנהיגו השנה למידה מבוססת פרויקטים

ומשפט. הפרויקטים הוכרו על ידי משה"ח כעבודות גמר ברמת 5 יחידות לימוד, למרות שחלק מהם אינו עוסק במקצועות לימוד שלומדים התלמידים בבית"ס. לדברי מילר, מדובר בחידוש חשוב לעומת המצב כיום, שבו יכול תלמיד להגיש עבודת גמר בהיקף 5 יחידות לימוד רק כתחליף לבחינת בגרות, במקצוע שלמד ברמה מורחבת. במסגרת התוכנית גם משמשים תיקי עבודות של התלמידים (פורטפוליו) להערכה במקצועות שונים כתחליף למבחנים. התוכנית פותחה בעקבות ביקור לימודי, שערכה לפני כשנה וחצי משלחת של 10 מנהלי בתי"ס ישראלים, ברשת בתי"ס בזיכיון האמריקנית - "היי-טק-היי". הרשת מפעילה שישה בתי"ס במתחם אחד, בעיר סן דיאגו בארצות הברית. רשת היי-טק-היי נוסדה לפני כשמונה שנים כשיתוף פעולה של אנשי חינוך ותעשייה. המנהלים הישראלים הוזמנו לבקר בבתי"ס על ידי מייסד הרשת, ג'רי ג'ייקובס. (המשך בעמ' 2)

לפני למעלה משנה הכריזה יו"ר המזכירות הפדגוגית, פרופ' ענת זוהר, על תוכנית אופק פדגוגי. המטרה המרכזית של התוכנית היא לעבור מלמידה המבוססת על שינון מידע ללמידה המתמקדת בהבנה ופיתוח החשיבה.

ברוח תוכנית האופק הפדגוגי, הונהגה השנה במספר בתי"ס על יסודיים של החינוך ההתיישבותי למידה מבוססת פרויקטים. בתי"ס הם; כפר הנוער אשל הנשיא במועצה האזורית מרחבים, חטיבת הביניים הרצוג-ברנקו וייס במועצה האזורית גזר, ובי"ס גוונים במועצה האזורית מנשה. כמו כן מתקיימת בחממה החינוכית בקיבוץ עין שמר הכשרת מורים להוראה מבוססת פרויקטים, והנחיה של תלמידים מבתי"ס באזור בביצוע פרויקטים. לדברי מנהל אשל הנשיא, זאב מילר, למידה מבוססת פרויקטים מתקיימת בבתי"ס במגוון רחב של מקצועות, כמו מתמטיקה, פיזיקה, מחשבים, ביולוגיה, חקלאות, מדעי הרוח והחברה, תיאטרון, תקשורת, אומנות

מרכז הזמנות ארצי למערכת החינוך

עד 30% חיסכון בעלויות הרכש של בית הספר

טל' 03-6354483/4/8

מרכז ההזמנות של קו לחינוך עובד עם כ-500 נותני שירותים למערכת החינוך, מה שמאפשר לנו לדרוש הנחות ניכרות עבור לקוחותינו.

דרך מרכז ההזמנות שלנו תוכל להזמין כל מה שבית הספר צריך, כמו ציוד, מופעים, טיולים, אירועים, תוכניות לימודים והעשרה ועוד.

טל': 03-6354483/4/8, פקס: 03-6354490, דוא"ל: kav1@bezeqint.net

קו לחינוך
הקו שלך למידע חינוכי

ברוח "אופק פדגוגי"; מספר בתי"ס על יסודיים הנהיגו השנה למידה מבוססת פרויקטים

(המשך מעמ' ראשון)

בתי"ס של רשת היי-טק-היי הפכו בשנים האחרונות לשם דבר להצלחה חינוכית ואקדמית בארה"ב. התלמידים מתקבלים לבתי"ס ללא מיון, וחלקם מגיעים מאוכלוסיות חלשות. למרות זאת, בבתי"ס אין נשירה או בעיות משמעת, ומרבית התלמידים מסיימים את התיכון עם הישגים גבוהים, המאפשרים להם להתקבל ללימודים באוניברסיטאות יוקרתיות ברחבי מדינה.

בעקבות הביקור, החליטו כמה מהמנהלים לאמץ את עקרונות ההוראה והלמידה שעליהם מתבססות תוכניות הלימודים ברשת היי-טק-היי. העקרונות הם: הלמידה חייבת להיות רלוונטית לחיי

מנהל אשל הנשיא מצוין, כי בעקבות יישום הלמידה מונחית הפרויקטים בביה"ס בשנת הלימודים הנוכחית, כבר ניתן לקבוע שהיא מעניינת את הלומדים והמורים כאחת. לטענתו, הקשיים המתגלים בלמידה בדרך זו, אינם מרתיעים את התלמידים, ואף מעוררים את התלהבותם.

התלמיד ולעולם שסביבו; הלמידה במסגרת התוכנית פעילה ועצמאית, ומתקיימת באופן פרטני ובקבוצה; מתן דגש לחקירה, כתיבה ועיון; התלמיד לוקח חלק נכבד בתכנון לימודי; המורים משמשים כמנחים ולא כמעבירי מידע; המורה מכיר היטב כל תלמיד ומעניק לו יחס אישי בהתאם לצרכיו, והדרכה המתאימה ליכולתו. מילר מדגיש, כי לא מדובר בשיטת הוראה ולמידה הדורשת תוספת ניכרת של תקציב. לדבריו, יישום התוכנית כרוך בעיקר בשינויים ארגוניים, שכל מנהל יכול לבצע. לדבריו, למרות שבמודל האמריקני לומדים בכיתה 28-25 תלמידים בלבד, ניתן ליישמו בהצלחה גם בכיתות גדולות יותר.

המנהלים שביקשו ליישם את התוכנית בעקבות הסיור בארצות הברית, קיבלו סיוע מצמרת משה"ח, קרן יק"א וממייסד רשת

היי-טק-היי, ג'רי ג'ייקובס. שרת החינוך, יולי תמיר, אף מינתה צוות אשר מוביל את תהליך יישום התוכנית, שבראשו עומדת יו"ר המזכירות הפדגוגית, פרופ' ענת זוהר. בצוות משתתפים יו"ר הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, פרופ' מיכל בלר, מנהל אשל הנשיא, זאב מילר, מנהל מחלקת החינוך במועצה האזורית מנשה, זאב שפריר, מנהל ב"ס הרצוג-ברנקו וייס, ד"ר אבי גולן, המפקח אהרון ציון, ונציגת רשת היי-טק-היי, תמר הריס.

מנהל אשל הנשיא מצוין, כי בעקבות יישום הלמידה מונחית הפרויקטים בביה"ס בשנת הלימודים הנוכחית, כבר ניתן לקבוע שהיא מעניינת את הלומדים והמורים כאחת. לטענתו, הקשיים המתגלים בלמידה בדרך זו אינם מרתיעים את התלמידים, ואף מעוררים את התלהבותם. מילר מוסיף, כי אחד היסודות החשובים של התוכנית הוא למידה תוך הכרת עולם המבוגרים. במסגרת זו יצר ביה"ס שיתוף פעולה עם מפעל תרכובות ברום ברמת חובב. שבעה חוקרים ממחלקת המחקר והפיתוח של המפעל "אימצו" קבוצה בת כ-20 תלמידים משכבה י' בביה"ס. החוקרים שימשו השנה כחונכים לתלמידים בפרויקטים שהם ערכו. בשנת הלימודים הבאה יורחב שיתוף הפעולה של ביה"ס עם התעשייה גם למפעל נטפים בחצרים. לטענת מילר, ללמידה מבוססת פרויקטים ערך רב הרבה יותר מאשר ללמידה הקונבנציונאלית בדרך השינון, הנהוגה כיום. בחודש שעבר התקיים בכפר הנוער אשל הנשיא ערב פרויקטים, שבו הציגו עשרות תלמידים את הפרויקטים שערכו השנה במסגרת התוכנית.

מנהלי בתי"ס המבקשים להכיר את העשייה במסגרת הפרויקט, יכולים לפנות להנהלת אשל הנשיא, ולתאם ביקור והדרכה בנושא. טל'; 08-6408911

בונה מערכת? קח פטל!

קחו את "פטל" לניסיון
ללא התחייבות
וסדרו לעצמכם את המערכת

סדר בעבודה
< מניעת התנגשויות
< מניעת כפילויות

נוחות מקסימלית
< סדין היערכות ממוחשב לחלוטין
< עבודה בצבעים (מורים, מקצועות, כיתות)
< סיכום אוטומטי של כל תיקני המורים והכיתות השונים
< כל הדוחות בלחיצת כפתור

גמישות ועצמאות
< בניית מערכת גם מהבית
< יכולת ביצוע שינויי מערכת במהלך השנה
< מוכנות מלאה לביקורות

גם בפרטים הקטנים
< כל מקורות המימון (משרד, עירייה ועוד)
< כל מרכיבי המשרה (חינוך, ניהול, חינוך מיוחד ועוד)

בשיתוף עם בוני מערכות שעות ברחבי הארץ, הפכנו את תהליך בניית מערכת השעות לקל, ידידותי ומהיר. "פטל" מותאמת במיוחד בשבילך מבלי לשנות הרגלים קיימים

"פטל" הותאמה במיוחד!
לבתי הספר היסודיים
ולחינוך המיוחד
www.petel4school.com
הורידו עכשיו גירסת ניסיון
חינם!

קורטקס פתרונות תוכנה לייעול ארגוני

גזר 4 ת"א | טל': 03-5275337 | אתר: www.petel4school.com | דוא"ל: sales@petel4school.com

מנהל ביה"ס אינו בשל לשמש מנהיג פדגוגי בשנים הראשונות בתפקיד

כך טען ראש המסלול למינהל, חברה ומדיניות חינוך באוניברסיטת בן גוריון ביום עיון שערך מכון מופ"ת

בדרך כלל להאציל סמכויות לצוות, מה שמאפשר לו להתמקד במנהיגות פדגוגית ובעיצוב החזון החינוכי של ביה"ס.

השלב השלישי; אמצע הקריירה

על פי המודל של אופלטקה, השלב השלישי בקריירה של מנהלי בתי"ס הוא "אמצע הקריירה". שלב זה מתחיל כ-10 שנים לאחר כניסתם של המנהלים לתפקיד. בשלב זה ניתן למצוא שני סוגים של מנהלים. סוג אחד הוא של מנהלים החשים תחושות של שביעות רצון ומימוש עצמי, ומחפשים דרכים פדגוגיות וניהוליות לצמיחה והתחדשות. לדברי אופלטקה, מנהלים רבים, בעיקר מנהלות, משתחררים בשלב זה מהלחצים המשפחתיים, כי ילדיהם בגרו. המנהלים יכולים להתמקד עתה יותר במימוש עצמי במסגרת ניהול ביה"ס. בשלב זה גם ניתן למצוא מנהלים ששינו גישה לתפקידם, ופיתחו מיומנויות חדשות בעקבות השתלמויות שונות שבהן השתתפו בשנת השבתון. כך למשל מנהלות, שניהלו עד כה את ביה"ס בצורה סמכותית, עוברות לעיתים לסגנון ניהול רך ואימהי יותר המשתף את הצוות. לעומת זאת, בשלב זה ניתן למצוא מנהלים החשים תחושות של קיפאון ואובדן ההתלהבות מהתפקיד. שלב זה מתאים אף הוא לעיסוק במנהיגות פדגוגית, מכיוון שכך יכולים מנהלים החשים שחיקה מעבודת המינהל לשנות סגנון ניהול, להתחדש ולהתעצם.

השלב הרביעי; "אובדן הקסם"

שלב הקריירה הרביעי שמצא אופלטקה בקרב המנהלים, הוא "שלב אובדן הקסם". שלב זה מאפיין מנהלים בשנים שלפני פרישתם מהעבודה. בשלב זה המנהל חש לעתים כשבו בתפקידו, וכמי שאיבד את דרכו החינוכית. בשלב זה חלק מהמנהלים הופכים לריכוזיים ושמרנים, ומגלים התנגדות לשינויים וחדושים בביה"ס.

בשנותיו הראשונות בתפקיד, אין מנהל ביה"ס בשל או פנוי לשמש כמנהיג פדגוגי. בשלב זה על המנהל להתמקד בגיבוש זהותו בתחום המינהלי. כך טען ראש המסלול למינהל, חברה ומדיניות חינוך באוניברסיטת בן גוריון, ד"ר יזהר אופלטקה, ביום עיון שערך מכון מופ"ת בשבוע שעבר. יום העיון עסק בנושא "הזהות המקצועית של אנשי החינוך בראי המחקר האיכותני" (מחקר איכותני - מחקר המתאר התנהגויות ותפיסות מנקודת הראות של הנחקרים עצמם, ומתקיים בעיקר באמצעות תצפיות וראיונות).

אופלטקה הציג ביום העיון גישה שגיבש בעקבות ראיונות שערך עם מנהלי בתי"ס לצורך מחקריו.

הנחת המוצא של הגישה היא ששלב הקריירה, שבו נמצא המנהל, משפיע על מה שניתן לצפות ממנו. אופלטקה מודע לכך שגישתו אינה תואמת למצופה ממנהל ביה"ס בישראל. לדבריו, מצופה שהמנהל יתפקד כבר בתחילת דרכו בתפקיד כמנהיג ארגוני, כאיש שיווק, כמנהיג פדגוגי וכמעצב חזון חינוכי.

השלב הראשון; הכניסה לתפקיד

אופלטקה זיהה בקרב מנהלי בתי"ס שהשתתפו במחקריו מספר שלבי קריירה מרכזיים.

השלב הראשון הוא "שלב הכניסה לתפקיד", שבו המנהל החדש עובר תהליך חיברות לתפקיד הניהולי. בשלב זה, המנהל מתמודד עם אתגרים רבים, כמו הצורך לגלות מיומנויות ניהוליות. כמו כן צריך המנהל להשיג בשלב זה לגיטימציה בקרב צוות המורים, שלעתים עורך לו קבלת פנים צוננת ואף עוינת.

אופלטקה ציין, כי מחקרים בארץ ובעולם מצאו, שהמנהלים החדשים חווים בשנה הראשונה בתפקיד "תחושת הלם", הכרוכה במעבר מתפקיד מורה לתפקיד הניהולי המורכב. אופלטקה מצא במחקריו, כי בשלב זה מאפיינים את המנהלים חשש גדול מכישלון, ותחושות של חוסר ביטחון והיעדר ידע פרקטי בניהול. לדבריו, מדובר בשלב של הישרדות בתפקיד, ולכן קשה לחשוב בו על התפתחות אישית או פדגוגית. בשלב זה המנהל צריך לגבש זהות ניהולית ברורה מול הצוות.

אופלטקה מציין, כי מרבית המנהלים שמגיעים לביה"ס מבחוץ, אינם יודעים מה באמת מצפה להם. לטענתו, ועדות הקבלה וועדות המרכזים אינן מתארות בפני המועמד לניהול תמונה אמיתית של ביה"ס. גם למנהל שנבחר מבין צוות ההוראה בביה"ס, ומכיר לכאורה את התנהלותו, צפויים קשיים רבים. האמרה "מה שרואים מכאן לא רואים משם" נכונה במקרה זה. תמונת המצב שיש למורה על בית ספר שונה במידה רבה מתמונת המצב שגיבש כמנהל. כמו כן, מנהל ששימש קודם לכן כמורה בביה"ס, צריך לבדל את עצמו מצוות המורים. כמעט תמיד ישנם מורים הסבורים שהם מתאימים יותר לתפקיד, ועלולים לגלות עוינות כלפי המנהל. קושי נוסף - התלמידים, ההורים והממונים על המנהל, מצפים שהוא יראה עשייה כבר בתחילת דרכו. לאופלטקה יש עצה למנהלים החדשים; "אני מייץ לתלמידי במסלול ההכשרה למנהלים להתמקד בשנה הראשונה בתפקידם בשיפור החזות הפיזית של ביה"ס. הסיבה לכך פשוטה - 'הקירות לא יריבו איתך'".

השלב השני; הבנייה המקצועית

לדברי אופלטקה, השלב השני בקריירת המנהל הוא "שלב הבנייה". שלב זה מאופיין בצמיחה אישית בתפקיד ובהתלהבות מהעבודה. בתקופה זו המנהל חש כמי ששולט בנעשה בביה"ס. כמו כן, האידיאליזם, שמאפיין פעמים רבות את המנהל הצעיר, מפנה את מקומו בהדרגה להסתכלות מציאותית יותר על התפקיד הניהולי. בשלב זה המנהל כבר רכש מיומנות בעבודת הניהול הארגוני, ומקדיש לתחום זה הרבה פחות זמן. כמו כן בשלב הבנייה כבר יודע המנהל

ראיה
ביה"ס לתקשורת מקדמת
עשייה קולנועית לקידום חינוכי

עושים קולנוע עם נוער
סיכון וחינוך מיוחד

ראיה - ביה"ס לתקשורת מקדמת
ביה"ס היחיד מסוגו בארץ המכשיר אותך לעבודה בשיטת תקשורת מקדמת עם בני נוער בסיכון ותלמידים בעלי צרכים מיוחדים.

★ לימודים חווייתיים
★ העצמה אישית
★ אווירה משפחתית

תקשורת מקדמת היא תוכנית חינוכית - חברתית המשתמשת ביסודות הקולנוע (הפקת סרטים) לפיתוח אסטרטגיות חשיבה ולמידה ולקידום יכולות רגשיות. התוכנית מוכרת ע"י משרד החינוך.

■ תעודת הסמכה להנחיית התוכנית ■ אפשרות לעבודה מטעם ביה"ס ■ תנאי קבלה: ראיון אישי.
קורס קיץ מזורז מיוחד לסטודנטים / מורים יתקיים בין ה-11.08-13.7.08.
קורס שנתי מתחיל ב-6/7/08, פעמיים בשבוע בשעות אחה"צ.

רח' המסגר 44, ת"א (נגיש לנכים, חניון צמוד)
טלפון: 03-6888444 אתר ביה"ס: www.TM-SCHOOL.com
דוא"ל: info@tm-school.com

הכנסת לשעבר לובה אליאב, לרב יצחק גרוסמן ולד"ר חיים פרי. תעודות הוקרה על תרומה ייחודית בתחום המחקר על המערכת

באירוע, שהתקיים באוניברסיטת בר אילן, חולקו תעודות הוקרה ל-13 יקירי החינוך הפנימייתי וההתיישבותי.

הפנימייתית-התיישבותית, הוענקו לפרופ' יצחק קשתי, פרופ' חיים אדלר ופרופ' ראובן פוירשטיין. תעודות הוקרה למחנכים שהטביעו חותם ייחודי בעבודתם, הוענקו לעובדיה שויקה, שולה בן-נחום ודוד אלבוים. תעודות הוקרה לבוגרי פנימיות שהגיעו להישגים גבוהים, ותרמו תרומה משמעותית לחברה ולמדינה, הוענקו לרס"ן ז'ניה גלקל, לאלוף במילואים יוסי פלד ולעורכת הדין עינת אסרס. באירוע השתתפה שרת החינוך, יולי תמיר.

■ נבחרו; יחידות הנוער המצטיינות בתשס"ח – שרת החינוך העניקה השבוע תעודות הוקרה ליחידות נוער מצטיינות ברשויות המקומיות. השנה הוענקו תעודות ההוקרה ליחידות הנוער ביישובים; טירת הכרמל, אור יהודה, אילת, קריית שמונה, המועצה האזורית בקעת הירדן, אום אל-פחם, יבנה והמועצה האזורית עמק חפר. הקריטריונים לבחירת היחידות הזכות היו: מעורבות ראש העיר בנושא ילדים, נוער וצעירים; הקצאת תקציב רשותי לפעילויות לבני הנוער; קיום מגוון תוכניות חינוכיות ערכיות לבני הנוער ביישוב; שיתוף פעולה עם גורמים שונים ברשות המקומית ומחוץ לה בנושא זה; ייחוד מבנים לפעילות בני הנוער ביישוב והתאמתם לצרכיהם; פיתוח מנהיגות צעירה; תפקוד מנהל היחידה לנוער וצוותו – תכנון מול ביצוע, וכן מסירות הצוות ומקצועיותו.

■ תוצאות הבגרויות בתשס"ז יפורסמו רק בעוד כחודש – הדו"ח על תוצאות בחינות הבגרות בשנת תשס"ז יפורסם רק בסוף חודש יוני או בתחילת חודש יולי, כך נמסר לקו לחינוך ממשלה"ח. במשרד מנמקים את האיחור בפרסום הדו"ח בכך שיכללו בו גם תוצאות מועדי ב' של בגרויות החורף. גורמים במערכת החינוך צופים, כי תוצאות הבגרויות בשנת תשס"ז יצביעו על המשך מגמת הירידה בהישגי התלמידים. אחת הסיבות העיקריות לכך – העיצומים המרובים שנקט ארגון המורים אשתקד.

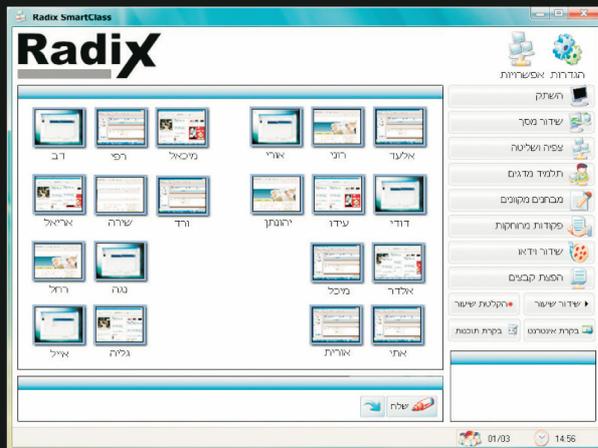
■ משה"ח לא יקצץ בתקציב המכינות הקדם צבאיות – שרת החינוך, יולי תמיר, הודיעה השבוע לראשי המכינות הקדם צבאיות, כי לא יחול קיצוץ בתקציבן עבור השנים תשס"ח ותשס"ט. בשנתיים האחרונות קיצץ משה"ח את תקציב המכינות הקדם צבאיות, שעמד במקור על כ-28 מיליון ש"ח, ל-15 מיליון ש"ח. לאחרונה הודיע המשרד לראשי המכינות, כי תקציבן יקוצץ שוב, ויעמוד בשנה הבאה על 12 מיליון ש"ח בלבד. ראשי המכינות הקדם צבאיות פתחו בצעדי מחאה בטענה כי הקיצוץ הנוסף יגרום לחיסולן של המכינות. לדברי ראש מכינת רבין במכללת אורנים, דני זמיר, הבטיחה תמיר, כי תקציב המכינות יהיה כ-30 מיליון ש"ח לשנה. ב-30 המכינות הקדם צבאיות לומדים כ-1,700 חניכים.

■ המינהל לחינוך התיישבותי ציין 75 שנה לעליית הנוער – המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי ערך בשבוע שעבר כנס לציון 75 שנה להקמת עליית הנוער ו-50 שנה להקמת המינהל. באירוע, שהתקיים באוניברסיטת בר אילן, חולקו תעודות הוקרה ל-13 יקירי החינוך הפנימייתי וההתיישבותי. תעודות הוקרה על תרומה ייחודית לעשייה החינוכית, הוענקו לרחל רבין יעקב, לחבר

Radix SmartClass

תוכנת שליטה לכיתת הדרכה

Radix

התוכנה המתקדמת ביותר לשליטה וניהול כיתת הדרכה, במחיר ואיכות ללא תחרות!

הפוך כל כיתת מחשבים רגילה לכיתה חכמה אינטראקטיבית המאפשרת ניטור והגבלת פעילות בזמן אמיתי, כלי לקום מהכיסא... שידור מקרן ולוח חכם ישירות למסכי התלמידים כדי שגם בשורה האחרונה יוכלו לראות היטב... השתלטות על מחשבים להדגמה וקידום בקצב אישי, ועוד.

Radix SmartClass מותקנת באלפי כיתות ומרכזי הדרכה, בישראל וברחבי העולם!

טל: 03-9606350 | פקס: 03-9607104
www.radix.co.il | info@radix.co.il

הראשון בתחרות גרפה הקבוצה שפיתחה "מד טריות", המראה את רמת הטריות והחומציות של החלב בקרטון. צוות השופטים בתחרות כלל את תעשיין התרופות, אפי כהן ארזי, איש העסקים, אוהד רוזן, וסגן מנהל תיכון רוטברג, אורי לס. מביה"ס נמסר, כי בעקבות הצלחת הקורס הוא ייכלל בתוכנית הלימודים של המגמה גם בשנה הבאה.

כדאי לדעת

■ **מפיקים עיתון בית ספרי שלם באינטרנט** - פרויקט "עיתון 1" הוא פלטפורמה אינטרנטית להפקת עיתון בית-ספרי. הפלטפורמה פותחה ועוצבה על ידי סטודיו טל-רם. במסגרת הפרויקט, מתבצע כל תהליך העבודה על עיתון ביה"ס באתר "עיתון 1". התוכנה שבאמצעותה מופק העיתון היא ידידותית, ומותאמת גם לתלמידים שאין להם ניסיון קודם בעבודה במחשב. פרויקט "עיתון 1" רשום כפנטט. הפלטפורמה האינטרנטית של "עיתון 1", מאפשרת לתלמידים לשלוח כתבות לעיתון ביה"ס מכל מחשב. חברי ועדת העיתון בביה"ס קוראים את הכתבות, ועורכים אותן באתר. חברי הוועדה יכולים לקבל באתר משוב מידי על מצב הפקת העיתון.

כך למשל יכולים התלמידים לדעת כמה כתבות כבר נכתבו לעיתון ביה"ס, מי הם מחברי הכתבות, והאם כמות החומרים שנאספו עד כה לעיתון מספיקה. בתום העבודה על העיתון הוא מועבר, בלחיצת מקש אחת, להדפסה בבית הדפוס. באתר "עיתון 1" גם מתנהל פורום, שבאמצעותו יכולים חברי ועדת העיתון לסייע זה לזה בהפקת עיתון ביה"ס, לקבל סיוע מהמורה האחראי לעיתון או להתייעץ עם נציג סטודיו טל-רם. לפרטים נוספים וקביעת פגישת הדגמה; טל' - 03-5616854, 052-6815815. דוא"ל: tal_ram@017.net.il. כתובת האתר; <http://www.tal-ram.co.il>

כתבה פרסומית

■ **טכנולוגיה בחינוך - מהות או מעטפת?** - הכנס "גולשים באינטרנט 7" של מכון מופ"ת, יתקיים ב-23 ביוני. השנה יעסוק הכנס בנושא "טכנולוגיה בחינוך - מהות או מעטפת?". מטרת הכנס היא לבחון את מידת ההשפעה של האינטרנט על ההוראה והלמידה.

מטרות נוספות של הכנס הן לזמן לאנשי החינוך למידת עמיתים על יוזמות חינוכיות משולבות אינטרנט, ולעדכנם בחידושים בתחום זה. בכנס גם ייבחנו היבטים שונים של המציאות המורכבת, שנוצרה בעקבות התבססות תרבות הגלישה באינטרנט בקרב התלמידים. את הכנס תלווה תצוגת פרויקטים משולבי אינטרנט, שפותחו במכללות להכשרת מורים, מוסדות חינוך וארגונים נוספים העוסקים בחינוך. בתצוגה ייחשפו חידושים טכנולוגיים מהשנה האחרונה בתחום האינטרנט, ויוצגו מחקרים ועשייה חינוכית משולבת אינטרנט.

את תוכנית הכנס ופרטים נוספים ניתן למצוא באתר הכנס; <http://golshim.macam.ac.il>

■ **תלמידי מגמת הביוטכנולוגיה לומדים לפתח מוצר**

■ **לשווקו** - תלמידי שכבה י' במגמת הביוטכנולוגיה של תיכון רוטברג ברמת השרון, השתתפו השנה בקורס בשם "מרעיון למוצר". תוכנית הקורס כללה תכנון מוצר ביוטכנולוגי ופיתוחו, עד להפיכתו למוצר נגיש לצרכן. במסגרת הקורס גם השתתפו התלמידים ב-12 מפגשים בנושא שיווק ופרסום, שהנחה הפרסומאי רני ישראלי. לדברי מרכזת המגמה ויוזמת הקורס, ד"ר רוייה ישראלי, ביוטכנולוגיה, בניגוד למדעים מדויקים אחרים, הוא מקצוע לימוד יישומי הכולל פיתח מוצר. לדבריה, במהלך הקורס למדו התלמידים, כי המוצר שהם מפתחים צריך להתאים להעדפות הצרכן. במסגרת הקורס גם התקיימה תחרות בין חמש קבוצות של תלמידים, על פיתוח מוצר ביוטכנולוגי חדש. את המקום

Connecting the Next Generation

A rewarding and fulfilling career

INVEST IN YOUR FUTURE

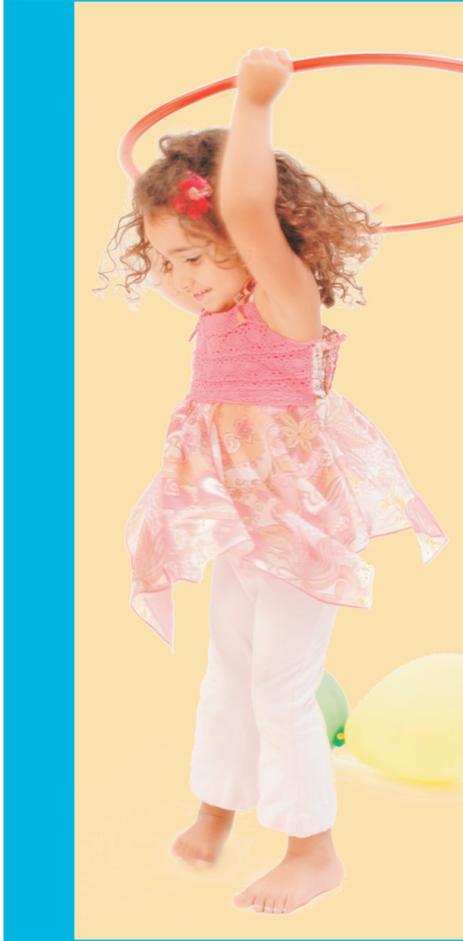
If you enjoy working with infants and children, speak fluent English, want independent and flexible work near home and want to join an established international framework with a strong support system

BECOME A HELEN DORON EARLY ENGLISH TEACHER

A unique and highly successful system, proven over 20 years with special methodology and materials.

For information about the next teacher training course call: 1-800-300-330 or write Smadar@helendoron.com

www.helendoron.co.il

■ בתל אביב; סיורים בעקבות הסופרים העבריים – תלמידי בתי"ס העל יסודיים בתל אביב השתתפו השבוע בסיורים בנושא סופרים ומשוררים עבריים במאה ה-20. הסיורים נערכו בבית העלמין הישן ברחוב טרומפלדור בעיר, שבו טמונים ביאליק, טשרניחובסקי, דבורה בארון, נחום גוטמן וסופרים ומשוררים חשובים נוספים. הסיורים, שהונחו על ידי מדריכי

הסיורים נערכו בבית העלמין הישן ברחוב טרומפלדור בעיר, שבו טמונים ביאליק, טשרניחובסקי, דבורה בארון, נחום גוטמן וסופרים ומשוררים חשובים נוספים.

העמותה לתיירות תל אביב-יפו, עסקו בסופרים ומשוררים וביצירותיהם, ובהיסטוריה התרבותית והאומנותית של העיר. את הסיורים יזמה עיריית תל אביב בשיתוף עם רשת צומת ספרים, לציון שבוע הספר העברי. מטרת היוזמה הייתה להרחיב את ידיעותיהם של התלמידים על היוצרים, באמצעות למידה חווייתית מחוץ לכיתות.

■ בבאר שבע; פועלים למניעת הוונדליזם בשכונת ביה"ס – בי"ס רמות בבאר שבע הוכרז לאחרונה על ידי משה"ח והמשרד לאיכות הסביבה כ"בי"ס ירוק", הפועל למען שמירת הסביבה. במסגרת שיעורי החינוך הסביבתי, למדה השנה שכבת ו' בביה"ס על נושא הוונדליזם. בלמידה שולב סיור בשכונת ביה"ס. במהלך הסיור גילו התלמידים, כי בשכונה, שנבנתה רק לפני שנים מעטות, אירעו מעשי ונדליזם רבים. בין היתר מצאו התלמידים ספסלים, פחי אשפה ציבוריים ותחנות אוטובוס שהושחתו או הוצתו, וכתובות גרפיטי על קירות בניינים. בעקבות גילוייהם, החליטו התלמידים להתגייס לטיפוח השכונה ולמניעת ונדליזם. פעולות התלמידים התקיימו בביה"ס ובקהילה. בביה"ס ערכו התלמידים פעילות הסברה והרצאות לתלמידי הכיתות הנמוכות, שבהן הציגו תמונות של כתובת גרפיטי שנמצאה ליד ביה"ס, והסבירו על נזקי הוונדליזם. כמו כן צבעו התלמידים מתקנים שונים בחצר ביה"ס, וקישטו אותה. בשכונה צבעו התלמידים את ארונות החשמל, ועיטרו אותם

בציורים צבעוניים. הפעילות התקיימה בסיוע מדריכים מהחברה להגנת הטבע והורים מתנדבים. כמו כן ערכו התלמידים סקר בקרב תושבי השכונה, שבו בדקו מה מידת מודעותם לתופעת הוונדליזם. בסקר נמצא, כי מרבית התושבים מודעים לתופעה, אך סבורים שאין בידיהם כלים יעילים להתמודד עמה. בעקבות ממצאי הסקר ניסחו התלמידים כרזות, שבהן ביקשו מהתושבים "להפנות רגע קט למחשבה על הסביבה", וחילקו אותן בשכונה. בכרזות התבקשו התושבים לשתף פעולה עם התלמידים בשמירת איכות הסביבה בשכונה ולחנך לכך את ילדיהם. התלמידים מספרים, כי תגובות התושבים היו נלהבות ותומכות, וחלק מהם אף התנדבו לסייע בעשייה הסביבתית.

■ ברמת גן; יום סביבתי לתלמידי התיכונים – תלמידי התיכונים ברמת גן השתתפו לאחרונה ביום עיון בנושא "איכות הסביבה בסימן 60 למדינה". יום העיון התקיים באשכול הפיס למדעים ואומנויות בתיכון אוהל שם. את היום פתח ראש העיר, צבי בר, שבירך את התלמידים. בר הדגיש, כי השמירה על הסביבה היא חלק בלתי נפרד מהתרבות העירונית ברמת גן.

בהמשך היום האזינו התלמידים להרצאות במגוון תחומים הקשורים לאיכות הסביבה: פרופ' תמר דין, מהמחלקה לזואולוגיה באוניברסיטת ת"א, הרצתה על הכחדת מינים שונים של בעלי חיים בשל התחממות כדור הארץ; ד"ר דרור אבישר, מהמחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת ת"א, הרצה בנושא "איכות מים בשנות האלפיים"; חבר הכנסת ד"ר דב חנין קיים דיון עם התלמידים על שמירת איכות הסביבה על ידי מערכת המשפט, ופירט בפניהם את החקיקה בישראל בנושא זה; המעצב יאיר אנגל הרצה על "מוצרים בני קיימא", כמו מכונות וציוד אלקטרוני, שהשימוש הנרחב בהם פוגע בסביבה.

ביום העיון גם הוצגו פרויקטים סביבתיים, שיצרו השנה תלמידי תיכון אוהל שם. בין הפרויקטים – תוכניות להקמת עיר ירוקה ולעידוד הרכיבה על אופניים. היום נחתם במופע אקולוגי של הרכב מוזיקלי בשם "עיניים", שחבריו מנגנים על כלי נגינה מחומרים טבעיים וממוחזרים. התלמידים שמעו הסבר על הכלים ואופן הכנתם, האזינו לנגינתם ואף הצטרפו אליה.

ממחוז מרכז נמסר, כי המורים המלמדים את התוכנית משתתפים בהשתלמות בת שלושה ימים בבית יציב. במסגרת ההשתלמות לומדים המורים את תכני התוכנית ומעבדים תוכנית לימודים בית ספרית להוראתם.

■ במחוז חיפה; תחרויות במתמטיקה לחטיבות הביניים – תלמידי כיתות ז' ו-ח' בחטיבות הביניים במחוז חיפה השתתפו השנה בתחרויות במתמטיקה. התחרויות נערכו בשיתוף עם "מרכז קשר חם" בטכניון, וכללו שלושה שלבים – שני שלבים בית ספריים ושלב גמר מחוזי. בסוף החודש שעבר נערך בטכניון טקס הסיום של התחרויות.

בטקס השתתפו מנהל המחוז, אהרון זבידה, מנהלת מרכז קשר חם, פרופ' ניצה מובשוביץ-הדר, התלמידים שהצטיינו בחידונים והוריהם, מנהלים ומורים. בטקס צוינו התלמידים שהגיעו להישגים הגבוהים ביותר בכל בי"ס, והוענקו פרסים לתלמידים שהגיעו למקומות הראשונים בתחרות הגמר המחוזית. ממחוז חיפה נמסר, כי מטרת התחרויות היא לעודד את המורים לעשייה מתמטית מגוונת ומעניינת, ולקרב את התלמידים אל המקצוע.

■ במחוז מרכז; חידון על דמויות מופת בתולדות ישראל – מטה שנהר-קרמניצר במחוז מרכז מקיים, זו השנה השלישית, תוכנית לימודים שנתית לכיתות ד'-ו'. נושא התוכנית הוא "דמויות מופת בתולדות עם ישראל". מטרת התוכנית הן ללמד את התלמידים בדרך חווייתית ומאתגרת על מגוון מודלים של מנהיגות יהודית, ולהעצים את הידע שלהם במורשת ישראל. התוכנית מתקיימת בשיתוף עם אתר האינטרנט "גלים" של חברת סנונית.

התוכנית כוללת למידה על האישים ומורשתם וחידון בשלושה שלבים. שני השלבים הראשונים נערכים בבתי"ס באמצעות אתר גלים. שלב הגמר הפומבי מהווה יום שיא לתוכנית. שלב הגמר של החידון התקיים בשבוע שעבר באשכול הפיס בבי"ס רביבים בראשון לציון, בהשתתפות ראש מטה שנהר במשה"ח, דרורה הלוי, וראש עיריית ראשון לציון, מאיר ניצן. בתוכנית השתתפו השנה 28 בתי"ס יסודיים במחוז. לציון 60 שנה למדינה, עסקה התוכנית בדמויות מופת, המייצגות אירועים חשובים בתולדות המדינה, כמו הנשיא הראשון חיים ויצמן, ראשי הממשלות – דוד בן גוריון, מנחם בגין ויצחק רבין, הרב הראשי שלמה גורן, והתובע במשפט אייכמן גדעון האוזנר.

מחוז חיפה

■ שתי וערב – "בביקורי הרבים במוסדות החינוך במחוז, אני רואה יוזמות מוסדיות ויישוביות, הנארגות במיומנות שתי וערב לשטיח מרהיב ואיכותי של פעילות חינוכית", כך אמר מנהל המחוז, אהרן זבידה, בערב הוקרה לעשייה החינוכית במחוז חיפה. ערב ההוקרה התקיים בשבוע שעבר במרכז הקונגרסים בחיפה, במסגרת אירועי 60 שנה למדינה. זבידה הוסיף, כי מחוז חיפה יזם השנה תערוכות, ימי מוסיקה, כנסים וימי עיון ופרסומים מיוחדים, המציגים את הישגי מערכת החינוך במהלך 60 שנות פעילות המחוז.

ראש עיריית חיפה, יונה יהב, אמר באירוע, כי הכריז "מלחמת חורמה" על הנשרת תלמידים מבתיה"ס בעיר. לדבריו, בתיה"ס נערכו כדי לאפשר לכל תלמיד לממש את יכולותיו.

בכנס השתתפו מנכ"לית משה"ח, שלומית עמיחי, ראשי היישובים במחוז, מזכ"ל הסתדרות המורים, יוסי וסרמן, מפקד מרחב חוף במשטרת ישראל, תת ניצב רוני עטיה, מפקחים, מנהלים ומורים.

באירוע הוצגה תערוכת תוצרי למידה מ-80 בתי"ס במחוז. כמו כן הופיעו בערב תלמידים מבתי"ס במחוז בקטעי שירה, נגינה וריקודים. באירוע הוענקו תעודות הוקרה לאנשי חינוך שתרמו תרומה משמעותית למערכת החינוך במחוז. את ערב ההוקרה הפיקה מפקחת מינהל חברה ונוער במחוז חיפה, גילה בורנשטיין.

מחוז ירושלים

■ מועמדי המחוז – ועדה מחוזית בראשות סגנית מנהל המחוז, מלכי אסולין, בחרה לאחרונה את מועמדי מחוז ירושלים בתשס"ח לפרס החינוך.

מועמדי המחוז הם; ביה"ס העל יסודי של

ברנקו וייס בבית שמש, ביה"ס הממלכתי-דתי עשה חיל באפרת וביה"ס הממלכתי מגדים במעלה אדומים.

מחוז מרכז

■ תומר – נשיא המדינה, שמעון פרס, שרת החינוך, יולי תמיר, ומנהלת המחוז, סולי נתן, ביקרו בשבוע שעבר בבי"ס אלזהרא בטירה. ביה"ס הצטרף השנה לרפורמת אופק חדש. במהלך הביקור צפו האורחים בשיעורים פרטניים, המתקיימים במסגרת

תמיר הדגישה, כי משה"ח פועל בתיאום מלא עם ועד ראשי הרשויות במגזר הערבי. לדבריה, שיתוף הפעולה בין המגזרים עלה מדרגה מכיוון שלשני הצדדים יש מטרה משותפת – העצמת המנהיגות החינוכית.

יישום הרפורמה.

בתום הסיוור אמר הנשיא כי הוא תומך ברפורמת אופק חדש. פרס ציין, כי תלמידי טירה התקדמו באופן ראוי ומשביע רצון בהישגיהם הלימודיים. הנשיא הוסיף, כי הפער בין המגזר היהודי והמגזר הערבי בחינוך איננו גדול, ואף ניתן לצמצמו עוד יותר. שרת החינוך אמרה בסיוור, כי היא מצפה שהרפורמה תהפוך את הסיסמה "אף ילד לא יישאר מאחור" למציאות. "כך נוכל לאתר את התלמידים המתקשים מבעוד מועד, ולעבוד איתם על הקשיים שלהם, כדי שלא יצברו פערים", אמרה תמיר.

תמיר הדגישה, כי משה"ח פועל בתיאום מלא עם ועד ראשי הרשויות במגזר הערבי. לדבריה, שיתוף הפעולה בין המגזרים עלה מדרגה מכיוון שלשני הצדדים יש מטרה

משותפת – העצמת המנהיגות החינוכית. מנהלת מחוז מרכז ציינה, כי הביקור בטירה הוא הזדמנות עבורה לשבח את ראש העיר, חליל קאסם. לדבריה, היישוב עבר מהפכה בתחום החינוך. "אנו עדים כיום למערכת חינוך טובה, הצוברת הישגים רבים. ביישוב יש חזון של פיתוח מודלים ארגוניים ופדגוגיים חדשניים, הבאים לידי ביטוי בתוכניות הלימודים, דרכי ההוראה, סביבות הלימודים, ויישום הרפורמה".

ראש עיריית טירה סיפר למבקרים, כי שיעור הזכאות לבגרות בקרב בוגרי התיכון ביישוב עלה בשנים האחרונות מ-30% ל-50%. "העמדנו בראש סדר העדיפויות את טובת התלמידים והצלחתם, ועל כך אני מודה למנהלים ולצוותי המורים", אמר קאסם.

מחוז תל אביב

■ לקחת חלק – מינהל החינוך בעיריית תל אביב ערך השבוע מפגש "שיח פתוח" בנושא "פניה של מערכת החינוך העירונית". האירוע התקיים במוזיאון תל אביב. מטרת המפגש הייתה לאפשר לאנשי חינוך ותלמידים ולתושבים הפעילים במערכת החינוך, לקחת חלק בעיצוב התוכנית האסטרטגית למערכת החינוך העירונית בעשור הקרוב. באירוע השתתפו; חברי ועדות חינוך שכונתיות, ועדי ההורים בבתי"ס, נציגי תנועות הנוער, חברי פרלמנט הנוער העירוני, תלמידים ממסגרות המנהיגות הצעירה, מנהלי בתי"ס, מנהלי מוסדות תרבות וקהילה, אנשי אקדמיה, מפקחים ופעילי ציבור.

המפגש התקיים בשיטת המרחב הפתוח, שבמסגרתה ניתנת לכל משתתף הזדמנות להביע את דעתו בנושא הדיון. מעיריית תל אביב נמסר, כי את מפגשי השיח הפתוח ותהליך גיבוש התוכנית האסטרטגית מלווה מטה משה"ח. לקו לחינוך נודע, כי תהליך דומה יתקיים בקרוב ב-16 ערים נוספות ברחבי הארץ.

שמחה להציג בפניכם מבחר חוברות

שנכתבו ושנערכו על ידי אנשי חינוך מומחים ומותאמות לשיטות ולתכניות הלימודים של משרד החינוך.

סדרה של ארבע חוברות בליווי שקפים

המורה ציפי לכתות א' עד ו'

לכתות א' עד ו'

אנגלית קלה מבחר הקלטיקות בשפה מודרנית בכל עמוד תרגומן מילים קשות

עברית שפה יפה לכתות א' עד ג'

מבחר גדול של חוברות בהנחת הנקרא ובחשבון לכתות א'-ו' ובאנגלית לכל הרמות

- לימוד ותרגול
- עזר
- חוברות קיץ

לתיאום פגישת היכרות ולביצוע רכישה מרוכזת, 09-8986129 www.ofarimbooks.co.il